

E-PRZEGŁĄD Oświatowy

ZA LISTOPAD 2024

Grupy robocze

Spotkanie grupy roboczej ds. awansu i oceny pracy – 31.10.24 r.

Trzy miesiące potrzebowało MEN, by odnieść się do postulatów NSZZ „Solidarność” w sprawie awansu i oceny pracy. Stwierdzenie, że wszystkie trzy centrale związkowe mają podobne lub wręcz takie samo zdanie, nie poskutkowało akceptacją MEN na realizację większości z nich.

W dniu 31 października odbyło się drugie spotkanie grupy roboczej ds. awansu i oceny pracy nauczycieli.

Przedstawiciele MEN-u odnieśli się do postulatów przedstawionych jeszcze w sierpniu przez NSZZ „Solidarność” i ZNP. Wiceminister Henryk Kiepusa stwierdził, iż część naszych postulatów wg MEN jest słusznych i prace nad ich wdrożeniem będą dalej procedowane, jak również zgodził się z naszą opinią, że nie należy obecnie w sposób radykalny zmieniać zasad awansu zawodowego i oceny pracy nauczycieli.

Z deklaracji ministra wynika, że warte wdrożenia są: wprowadzenie cyfryzacji dokumentacji i procedur awansu zawodowego w formie aplikacji „awans zawodowy”, wzmocnienie i rozwój doradztwa metodycznego dla początkujących nauczycieli oraz udział nauczyciela w procedurze jego odwołania od oceny pracy na całym jego postępowaniu. Stwierdził, że wzmocnienie roli mentora poprzez podniesienie dodatku jest konieczne, ale odesłał nas do zespołu ds. finansów.

Podsumowując spotkanie, wspólnie uznaliśmy, że są potrzebne dalsze rozmowy, poszerzone o udział dodatkowych ekspertów.

Lesław Ordon - Wiceprzewodniczący KSOiW

Grupy robocze

III spotkanie grupy roboczej ds. kwalifikacji, kształcenia i doskonalenie zawodowego nauczycieli

Kolejne robocze spotkanie i pierwsze propozycje Ministerstwa Edukacji Narodowej w odpowiedzi na konkretne uwagi Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”:

- MEN uwzględniło propozycje zmiany § 40 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji nauczycieli, dotyczącego pedagogów specjalnych - przepis będzie obowiązywał bezterminowo.
- Ministerstwo analizuje formułę zatrudniania doradców metodycznych, aby w większym zakresie byli dostępni dla nauczycieli. Rozważana jest możliwość powstania szkół ćwiczeń, które mogłyby zatrudniać nauczycieli.
- MEN ma doprecyzować przepisy w zakresie uznawania przez dyrektora kwalifikacji nauczycieli, aby w przyszłości nabywane przez nauczycieli kwalifikacje nie ulegały dezaktualizacji.
- MEN przygotowuje plan studiów edukacji zdrowotnej. Uczelnie wyższe przygotowują materiał studiów tak, aby zajęcia mogły rozpocząć się w pierwszych miesiącach 2025 r.
- Od roku szkolnego 2027/2028 zostaną zmienione ramowe plany nauczania.
- MEN przedstawiło propozycje zmian rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie

szczegółowych kwalifikacji wymaganych dla nauczycieli oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli.

Do przedstawionych propozycji przez MEN, KSOiW może się odnieść i zaproponować zmiany do 30 listopada 2024.

KSOiW przypominała ministerstwu, że nadal nie został rozwiązany problem urlopów dla poratowania zdrowia, wcześniejszych emerytur nauczycielskich, czy nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

KSOiW NSZZ „Solidarność” reprezentowali: wiceprzewodnicząca Danuta Utrata, członek Prezydium Wiesława Stec, doradca metodyczny – Piotr Gwit.

WSPOMNIENIE

Odeszła Grażyna Bojarowska

16 listopada 2024 r. odeszła Grażyna Bojarowska, wieloletnia działaczka NSZZ „Solidarność”.

Grażyna Bojarowska w latach 1990-2018 była Przewodniczącą Regionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” oraz członkiem Rady Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. Z od 1994 - 2004 pełniła funkcję członka Zarządu Regionu Słupskiego. Współorganizowała konkursy, szkolenia oraz wyjazdy na manifestacje w obronie praw pracowniczych. Zawsze służyła pomocą.

Odznaczona tytułem: Zasłużony dla NSZZ „Solidarność” Regionu Słupskiego, Srebrną Odznaką KSOiW, Złotym Krzyżem Zasługi oraz wieloma nagrodami Ministra Edukacji Narodowej i Prezydenta Miasta Słupska.

OPINIA

Edukacja obywatelska oraz edukacja zdrowotna - opinia ws. zmian podstawy programowej (licea, technika, szkoły branżowe II stopnia)

I. W § 1. w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z późn. zm.) w załączniku nr 1 do rozporządzenia wprowadza się następujące zmiany: w p. 5) po części zatytułowanej „Historia” dodaje się część zatytułowaną „Edukacja zdrowotna” w brzmieniu: stając się aktywnymi uczestnikami procesów prozdrowotnych w społeczeństwie. I dalej: Edukacja zdrowotna oprócz rozwijania alfabetyzmu zdrowotnego (ang. health literacy)... I następnie: rozumienie powiązań między różnymi aspektami zdrowia aspektami zdrowia (fizycznego, psychicznego, społecznego, seksualnego i środowiskowego).

Powyższe zapisy budzą nasze zastrzeżenia z dwóch powodów. Po pierwsze, bezpośrednio nawiązują, a nawet cytują zapisy WHO w odniesieniu do definicji zdrowia seksualnego i publicznego. Zdrowie seksualne polega na zdrowym rozwoju seksualnym, równych i odpowiedzialnych relacjach partnerskich, satysfakcji seksualnej, wolności od chorób, niedomagań, niesprawności seksualnej, przemocy i innych krzywdzących praktyk związanych z seksualnością. Jego celem jest promowanie wartości życia i związków międzyludzkich (definicja zdrowia seksualnego według Światowej Organizacji Zdrowia.) Oraz: Zdrowie publiczne to nauka i sztuka zapobiegania chorobom, przedłużania życia i promowania zdrowia przez zorganizowany wysiłek społeczeństwa (definicja WHO).

Definicje te budzą liczne zastrzeżenia wielu autorytetów w dziedzinie metodologii badań medycznych i zorganizowanej opieki zdrowotnej ze względu na ich subiektywizm

i redukcjonizm, zastały one ostatecznie poddane w rosnącą wątpliwość podczas pandemii Covid-19. Czy zatem opieranie się na nich w polskich podstawach programowych jest właściwe? Naszym zdaniem zdecydowanie nie jest!

Po drugie, posługiwanie się ułomnymi kalkami z języka angielskiego w polskiej podstawie programowej niejako dyskredytuje ich autorów. Wszystkie myśli w niej zawarte, jesteśmy o tym głęboko przekonani, dadzą się zapisać w poprawnej i pięknej polszczyźnie. Jeśli autorem podstawy brakuje tych umiejętności, służymy pomocą.

Dodatkowo należy zauważyć, że wymagania szczegółowe w Dziale I. Wartości i postawy w pkt 5 zawiera zapis, że uczeń: 5) prezentuje postawę optymizmu życiowego, sprzyjającego zdrowiu. Jest to zapis życzeniowy i niemożliwy do weryfikacji w procesie edukacji.

II. W p. 6) po części zatytułowanej „HISTORIA ZAKRES PODSTAWOWY I ROZSZERZONY” dodaje się część zatytułowaną „EDUKACJA OBYWATELSKA ZAKRES PODSTAWOWY” w brzmieniu: „EDUKACJA OBYWATELSKA ZAKRES PODSTAWOWY, w pp. 4 (cele kształcenia – wymagania ogólne) czytamy: Uczeń rozumie i szanuje perspektywę i opinie innych osób, rozpoznaje kwestie kontrowersyjne lub sporne, z szacunkiem do odmiennych opinii prezentuje własne zdanie i w dialogu poszukuje porozumienia. Proponujemy w tym punkcie dopisać: Jeśli nie sprzeciwia się to zdrowemu rozsądkowi i nie godzi w dobro własne i wspólnoty. Dialog ma swoje ograniczenie, z niektórymi poglądami nie da się i nie należy dyskutować, np. pedofilia.

III. Wymagania szczegółowe dotyczące wiedzy i umiejętności.

Dział I. Ja i społeczeństwo

W pkt 3 czytamy: opisuje dynamikę relacji grupowych i międzygrupowych, w tym zjawiska konformizmu i nonkonformizmu, powstawanie podziałów my-oni; rozpoznaje

i dyskutuje przykłady ksenofobii, stereotypów i uprzedzeń oraz dyskryminacji, a także reaguje na te zjawiska. Do przytoczonego katalogu należy dodać zjawiska: antypolonizmu i pedagogiki wstydu, polskie obozy zagłady – jako kłamstwo historyczne, rasizm.

W części dotyczącej fakultatywnej realizacji treści podstawy programowej pkt 4 czytamy: 4) charakteryzuje wybrane przemiany społeczeństwa polskiego w XX w. i XXI w. w wymiarze kulturowym, demograficznym, społecznym, politycznym, w zakresie rozwoju technologii; formułuje opinię i podejmuje dyskusję na temat możliwych zmian społecznych w najbliższych dekadach ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju technologii cyfrowych.

Zdanie formułuje opinię i podejmuje dyskusję na temat możliwych zmian społecznych w najbliższych dekadach ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju technologii cyfrowych, powinno zostać wykreślone, ponieważ jest myśleniem/sformułowaniem życzeniowym i nie mieści się w naukowych badaniach dydaktyki opartej na rzetelnej wiedzy naukowej. W procesie edukacji nie można wymagać od ucznia formułowania opinii w tym zakresie.

W pkt 5 czytamy: korzystając z wyników badań analizuje, co łączy a co dzieli członków społeczeństwa polskiego; identyfikuje, z czego możemy być dumni jako państwo i społeczeństwo, a także formułuje w tej sprawie opinię i podejmuje dyskusję. Pojęcie członków społeczeństwa nie występuje w nomenklaturze przedmiotu i należy je zastąpić słowem „społeczeństwo”.

W części dotyczącej fakultatywnej realizacji treści podstawy programowej pkt 5 czytamy: korzystając z wyników badań analizuje poziom zaufania społecznego oraz jego wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa i stan demokracji; identyfikuje czynniki obniżające zaufanie i weryfikuje informacje tworzące wybraną teorię spiskową. Należy dodać: podaje przykłady rzeczywistych spisków, które miały istotny wpływ na dzieje Polski, Europy,

świata.

Dział III. Społeczność lokalna

Do wymagań szczegółowych dotyczących wiedzy i umiejętności należy dopisać pkt 8 w brzmieniu: opisuje kompetencje, rolę i znaczenie organizacji związków zawodowych w procesie dbania o prawa pracownika, w tym pracownika nieletniego.

Dział IV Demokracja i prawo

W pkt 1 czytamy: 1) na przykładzie Polski po 1945 r. charakteryzuje ustrój autorytarny i odróżnia go od demokracji oraz totalitaryzmu; analizuje i ocenia polityczne, społeczne, ekonomiczne i obyczajowe konsekwencje autokratyzacji życia publicznego dla jednostki. Wymaganie od ucznia, aby potrafił analizować i oceniać polityczne, społeczne, ekonomiczne i obyczajowe konsekwencje autokratyzacji życia publicznego dla jednostki jest nadużyciem i dodatkowo nie poddaje się rzetelnej ocenie wiedzy oraz umiejętności ucznia przez nauczyciela, ponieważ z poziomu skomplikowanej rzeczywistości politycznej trudne do określenia jest, które działania władzy są przejawem autokratyzacji. Nasuwa się pytanie, jak ocenić działania poprzedniego i obecnego rządu w powyższej kwestii? Umieszczenie tej materii w przedziale czasowym od 1945 do 2025 r. miesza porządku ustrojowe i odnosi się do nieprzystających do siebie stanów faktycznych, bez względu na sympatie polityczne.

W pkt 3 czytamy: 3) korzystając z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyjaśnia podstawowe zasady demokratycznego państwa prawa na podstawie ustroju III Rzeczypospolitej Polskiej (w tym porównuje demokrację większościową i konstytucyjną) oraz analizuje i wyraża opinię o ich wpływie na codzienne życie obywateli. Z punktu widzenia terminologii prawniczej sformułowanie (w tym porównuje demokrację większościową i konstytucyjną) oraz analizuje i wyraża opinię o ich wpływie na codzienne życie obywateli; uważamy za niedopuszczalne. Tworzy sztuczny podział nieznany

w dotychczasowych badaniach naukowych i prowadzi do przekonania, że możemy mieć demokrację większościową, która może naruszać prawa mniejszości i jest archaiczna oraz konstytucyjną, która nie ma wad. Taki podział jest sztuczny i jednoznacznie wskazuje, że w obrębie pojęcia „demokracja” możemy dokonywać relatywizacji. Tymczasem demokracja jest albo jej nie ma.

W pkt 4 czytamy: 4) identyfikuje i opisuje współczesne zagrożenia dla demokracji, wyjaśnia znaczenie inicjatyw, które im przeciwdziałają oraz formułuje opinię o ich skuteczności; Takie ujęcie zagadnienia jest zbyt ogólne i daje pole do nadużyć. Należy nazwać konkretne „zagrożenia”, np.: inwigilacja obywateli, ograniczenie wolności słowa w mediach i dyskursie politycznym oraz publicznym, ograniczenie wolności zgromadzeń, dyskryminacja religijna i wyznaniowa, zubożenie społeczeństwa i związany z tym rodzący się populizm, czy też „kłamstwo internetowe”.

W pkt 9 czytamy 9) rozróżnia pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę), pracę wykonywaną na podstawie innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług (umowy cywilnoprawne), wolontariat, staż i praktyki, a także identyfikuje prawa i obowiązki osoby związanej takimi umowami oraz sposoby ochrony tych praw, w tym za pośrednictwem związków zawodowych. Należy dopisać również Państwową Inspekcję Pracy i Sąd Pracy, a więc instytucje umocowane ustawowo, za pomocą których pracownik dochodzi swoich praw.

Dział V. Polska – władza, świat polityki i sfera publiczna

Proponujemy przenieść p. 4) ocenia wpływ społeczeństwa obywatelskiego na przemiany polityczne i społeczne w Polsce XX w. i XXI w. (w tym znaczenie ruchu społecznego „Solidarność”) i na przykładzie wybranego problemu analizuje działania organizacji i ruchów społecznych na rzecz jego rozwiązania; oraz p. 7) wyjaśnia podstawowe założenia

nia systemu emerytalnego oraz identyfikuje najważniejsze wyzwania stojące przed nim, oraz formułuje opinię w ich sprawie i dyskutuje o nich z zadań fakultatywnych do obowiązkowych, np. zamiast p.7) zadań obowiązkowych.

W pkt 6 czytamy: 6) na przykładzie ustroju III Rzeczypospolitej Polskiej uzasadnia znaczenie podziału i równowagi władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej dla demokratycznego charakteru państwa; na wybranym przykładzie omawia kontrowersje związane z trójpodziałem władzy przytaczając argumenty różnych stron sporu. W jaki sposób i kto będzie dobierał przykłady kontrowersji dotyczących trójpodziału władzy? W jaki sposób nauczyciel i uczeń ma ocenić wagę konkretnej „kontrowersji”? Treść zapisana została pod bieżącą rzeczywistość polityczną, która będzie pogłębiać podział polityczny.

W pkt 12 czytamy: 12) wyjaśnia wpływ Kościoła katolickiego na proces demokratyzacji życia publicznego w Polsce do 1989 r. oraz na wybranych przykładach analizuje charakter bieżących relacji państwo-kościół i inne związki wyznaniowe, a także formułuje opinie w tej sprawie i poddaje ją dyskusji. Komentarz taki sam jak do pkt 6. w odniesieniu do zapisu: oraz na wybranych przykładach analizuje charakter bieżących relacji państwo-kościół i inne związki wyznaniowe, a także formułuje opinie w tej sprawie i poddaje ją dyskusji;

W części dotyczącej fakultatywnej realizacji treści podstawy programowej w pkt 2 czytamy: 2) na wybranych przykładach (historycznych i współczesnych) identyfikuje cechy odpowiedzialnego przywództwa, wyjaśnia jego wpływ na funkcjonowanie wspólnot; identyfikuje osoby praktykujące przywództwo w swoim otoczeniu. To będzie subiektywny osąd nauczyciela lub ucznia. Kto ma wskazywać współczesne przykłady? Media, nauczyciel, sympatia polityczna? Należy wskazać konkretne osoby lub zadać pytanie: jakie cechy powinien mieć odpowiedzialny przywódca, bez podawania konkretnych przykładów ze współczesnego świata.

W pkt 4 czytamy: 4) ocenia wpływ społeczeństwa obywatelskiego na przemiany polityczne i społeczne w Polsce XX w. i XXI w. (w tym znaczenie ruchu społecznego „Solidarność”) i na przykładzie wybranego problemu analizuje działania organizacji i ruchów społecznych na rzecz jego rozwiązania. Powyższy punkt powinien znaleźć się w treściach obowiązkowych.

Dział VII. Świat globalnych zależności

Pkt 5 w brzmieniu: wyjaśnia przyczyny i konsekwencje kryzysu klimatycznego; analizuje globalne i lokalne inicjatywy na rzecz powstrzymania zmian klimatu i wskazuje działania, które mogą podjąć obywatele, w miarę możliwości angażuje się w wybrane działania; należy zastąpić zapisem: Rozumie naturalne przyczyny zmian klimatycznych na przestrzeni tysiącleci i ich konsekwencje dla życia ludzi oraz widzi konieczność troski o środowisko, w którym żyje, z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych i bytowych społeczeństw oraz wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zmian klimatu, w oparciu o aktualne badania naukowe.

Podsumowanie:

Zaproponowane zapisy podstawy programowej, z wyjątkiem przytoczonych wyżej korekt, uważamy za ciekawe i potrzebne. Założenia są jednak bardzo ambitne, dlatego rodzi się wątpliwość, czy tak skonstruowana podstawa programowa jest możliwa do realizacji w dzisiejszej szkole? I czy nie będziemy jej wkrótce redukować?

EDUKACJA ZDROWOTNA. ZAKRES PODSTAWOWY

IV. Cele kształcenia – wymagania ogólne

W p. 1: Zna i rozumie zjawiska związane ze zdrowiem we wszystkich jego wymiarach (tj. fizycznym, psychicznym, społecznym, seksualnym oraz środowiskowym). Kwestionujemy metodologiczną zasadność wyodrębnienia osobnych kategorii zdrowia społecznego, seksualnego i środowiskowego. Podobnie w p. 5.

Dział I. Wartości i postawy

Pytanie wiodące: Jak kształtować postawę wolną od uprzedzeń w relacjach międzyludzkich oraz promować kulturę wolontariatu? Wymagania szczegółowe dotyczące wiedzy i umiejętności. W p. 3) czytamy: Uczeń wie, na czym polega postawa altruizmu w odniesieniu do zdrowia innych osób w szczególności rozumie znaczenie i wartość transplantologii komórek, tkanek i narządów zarówno za życia jak i po śmierci oraz znaczenie i wartość dawstwa szpiku oraz krwiodawstw. Należy dodać: Zna i rozumie religijne i społeczne wątpliwości dotyczące transplantologii narządów, w szczególności w odniesieniu do niepewnych podstaw naukowych niektórych ich aspektów, np. kwestionowanie definicji tzw. śmierci mózgowej.

Dział IV. Odżywianie

Pytanie wiodące: Jak stosować racjonalną dietę przez całe życie i świadomie dokonywać zdrowych wyborów żywieniowych? Wymagania szczegółowe dotyczące wiedzy i umiejętności. W p. 1) należy dodać: Rozumie negatywny wpływ na stan zdrowia niektórych radykalnych diet.

Kwestionujemy metodologiczną potrzebę wyodrębnienia osobnego Działu VII. Zdrowie seksualne.

A w szczególności:

Nie wiemy, czemu miałyby służyć: całościowa edukacja seksualna (wymagania szczegółowe p.1).

W p. 3 należy dodać: Zna i rozumie negatywne dla zdrowia skutki stosowania niektórych rodzajów antykoncepcji.

Wymagania fakultatywne, p. 1, nie rozumiemy, co ma oznaczać termin: formy aktywności seksualnej? Pojęcie jest zbyt ogólne i może stanowić podstawę promocji zachowań niebezpiecznych i społecznie szkodliwych.

W p. 3: omawia kwestie prawne i społeczne związane z przynależnością do grupy osób LGBTQ+; W naszym przekonaniu nie istnieją kwestie prawne w tym zakresie, a społeczna promocja postaw nienormatywnych jest szkodliwa. W interesie każdego państwa jest

wspieranie prokreacji i formalnych związków rodzinnych, gdyż są one podstawą rozwoju gospodarczego. Z tego powodu domagamy się wykreślenie tego punktu.

P. 4, nie wiemy, o jakich stereotypach mieliby dowiadywać się uczniowie, zatem zapis ten należy doprecyzować lub wykreślić.

Dział VIII. Zdrowie środowiskowe powinien znaleźć się w podstawie programowej edukacji obywatelskiej i częściowo się tam znajduje, proponujemy zatem wykreślenie go całkowicie.

Edukacja zdrowotna w zaproponowanej formie nie powinna nigdy stać się przedmiotem szkolnym, tym bardziej obowiązkowym, z kilku powodów. Po pierwsze, narusza konstytucyjne prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z wyznawanym przez nich światopoglądem. Po drugie znalazły się w nim treści należące do zakresu już nauczanych przedmiotów i w ich ramach mogą być bez problemu realizowane. Po trzecie, nie ma w polskim systemie szkolnym specjalistów, którzy mogliby nauczać edukacji zdrowotnej bez obawy znacznego obniżenia poziomu kształcenia. Protestujemy także przeciw skróconemu terminowi konsultacji społecznych w tak ważnej kwestii.

Z poważaniem

Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

Edukacja obywatelska i edukacja zdrowotna - opinia ws. zmian podstawy programowej (przedszkole i szkoła podstawowa)

Opinia Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w sprawie projektu zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

I. Wstępne zapisy projektu rozporządzenia budzą nasze zastrzeżenia z dwu powodów. Po pierwsze bezpośrednio nawiązują, a nawet cytują zapisy WHO w odniesieniu do definicji zdrowia seksualnego i publicznego. *Zdrowie seksualne polega na zdrowym rozwoju seksualnym, równych i odpowiedzialnych relacjach partnerskich, satysfakcji seksualnej, wolności od chorób, nieodmagań, niesprawności seksualnej, przemocy i innych krzywdzących praktyk związanych z seksualnością. Jego celem jest promowanie wartości życia i związków międzyludzkich (definicja zdrowia seksualnego według Światowej Organizacji Zdrowia.)* Oraz: *Zdrowie publiczne to nauka i sztuka zapobiegania chorobom, przedłużania życia i promowania zdrowia przez zorganizowany wysiłek społeczeństwa (definicja WHO).*

Definicje te budzą liczne zastrzeżenia wielu autorytetów w dziedzinie metodologii badań medycznych i zorganizowanej opieki zdrowotnej ze względu na ich subiektywizm i redukcjonizm, które zastały ostatecznie poddane w rosnącą wątpliwość podczas pandemii Covid-19. Czy zatem opieranie się na nich w polskich podstawach programowych jest właściwe? Naszym zdaniem zdecydowanie nie

jest!

Po drugie, posługiwanie się ułomnymi kalkami z języka angielskiego w polskiej podstawie programowej niejako dyskredytuje ich autorów. Wszystkie myśli w niej zawarte, jesteśmy o tym głęboko przekonani, dadzą się zapisać w poprawnej i pięknej polszczyźnie. Jeśli autorem podstawy brakuje tych umiejętności, służymy pomocą.

II. Kwestionujemy metodologiczną zasadność wyodrębnienia osobnych kategorii zdrowia społecznego, seksualnego i środowiskowego, powinniśmy się jedynie odnosić do kategorii zdrowia psychicznego i fizycznego – widzianego jako całość, pozostałe kategorie są tworam sztucznymi, choć oczywiście pojawiają się w literaturze jednak najczęściej w zupełnie innym kontekście niż w proponowanym projekcie rozporządzenia.

III. KLASY IV–VI

Dział I. Wartości i postawy

Wymagania szczegółowe: pkt: 4) *okazuje szacunek sobie i rozwija poczucie własnej wartości; okazuje szacunek i empatię w relacjach międzyludzkich i jest gotów przyjmując perspektywę drugiego człowieka; podkreśloną część zdania należy wykreślić, gotowość do przyjęcia innej perspektywy może oznaczać utratę własnej podmiotowości i autocenzurę prowadzącą do utraty wolności przekonań i wyborów.*

Pkt 5) *prezentuje postawę optymizmu życiowego, sprzyjającego zdrowiu,* odnosi się do kategorii niemierzalnej, dodatkowo dekretowany optymizm może prowadzić do nieumiejętności właściwej oceny sytuacji, w jakiej znajduje się uczeń i tym samym niemożności jej sprostania. Zalecamy wykreślenie tego punktu.

IV. Dział V. Zdrowie psychiczne

Wymagania szczegółowe: pkt 2 w przytoczonym brzmieniu uzupełnić o jednoznaczne określenie, tj.: *rozpoznaje i nazywa emocje u siebie i innych osób; omawia i stosuje konstruktywne sposoby radzenia sobie z **negatywnymi** emocjami, m.in. techniki*

uważności; omawia zasady pierwszej pomocy emocjonalnej.

Do pkt 10) *omawia potrzeby osób z zaburzeniami neurorozwojowymi, w tym z zaburzeniem ze spektrum autyzmu, ADHD, rozwojowymi zaburzeniami uczenia się, zaburzeniem rozwoju intelektualnego oraz potrzeby osób z niepełnosprawnościami fizycznymi*. Należy dopisać zdanie: Rozumie, że nie można przedkładać tych potrzeb ponad własne i takie, które służą dobru wspólnemu V. Dział VI. Zdrowie społeczne.

Wymagania szczegółowe.

W pkt 2) czytamy: *omawia modele rodzin*; stwierdzenie jest nieprecyzyjne i może prowadzić do reinterpretacji zasad cywilizacji europejskiej. Zasadniczo w naszej cywilizacji mamy jeden model rodziny: matka, ojciec, dzieci, oczywiście model ten może być zachwiany przez nieszczęśliwe okoliczności, np. śmierć jednego z rodziców lub rozszerzony: dziadkowie, ale to nie wpływa na normę cywilizacyjną, która wciąż obowiązuje. Zapis należy wykreślić lub uzupełnić.

Pkt 3) *omawia czynniki wpływające na atmosferę w rodzinie, zna prawa dziecka i obowiązki rodziców względem dziecka*. Dla równowagi i ze względów wychowawczych należy dopisać: zna obowiązki dzieci wobec rodziców.

VI. Dział VII. Dojrzewanie. Wymagania szczegółowe

W pkt 2) *zachowania autoseksualne* należy przenieść do katalogu zmian odbiegających od normy medycznej lub wykreślić.

VII. Dział VIII. Zdrowie seksualne.

Zagadnienia ujęte w tym dziale powinny być realizowane na lekcjach biologii lub WOS (edukacji obywatelskiej?) należy doprecyzować pojęcie *stereotypy płciowe* (pkt 5), nie należy ono, co oczywiste z naukowego punktu widzenia, do zakresu wiedzy o zdrowiu tylko do zakresu wiedzy o społeczeństwie.

VIII. Dział IX. Zdrowie środowiskowe

Dział w całości należy do zakresu wiedzy o społeczeństwie.

IX. KLASY VII i VIII

Dział I. Wartości i postawy

Pkt 2) *potrafi w imię godności i ludzkiego szacunku akceptować człowieka bez względu na jego indywidualne cechy, choroby, niepełnosprawności*; Konstrukcja językowa tego bardzo ważnego zagadnienia jest wadliwa. Przypuszczamy, że wymieniona *akceptacja* oznacza personalistyczną afirmację godności osoby, nie może jednak oznaczać akceptacji postaw jednoznacznie anormatywnych i szkodliwych, w zapisie należy to doprecyzować, w innym przypadku skutki pobieżnego rozumienia wskazań będą przeciw skuteczne dla szlachetnych, jak rozumiemy, pobudek.

X. Dział II. Zdrowie fizyczne. Wymagania szczegółowe

W pkt 4) *wyjaśnia znaczenie szczepień w przeszłości i obecnie; rozróżnia szczepienia obowiązkowe i zalecane; omawia, czym są ruchy antyszczepionkowe, czym jest dezinformacja o szczepieniach i jak ją rozpoznać*; dla równowagi poznawczej należy dopisać: podaje przykłady szkodliwego zdrowotnie działania koncernów farmaceutycznych, np. afera talidomidowa.

XI. Dział III. Aktywność fizyczna.

Wymagania szczegółowe

Pkt 2) *Planuje i monitoruje własną 24-godzinną aktywność, w tym aktywność fizyczną, wypoczynek i sen*. Zapis jest alogiczny. Słownik języka polskiego: aktywny - przejawiający inicjatywę, biorący żywy udział w czymś.

XII. Dział VI. Zdrowie społeczne.

Zakres wiedzy o społeczeństwie!

XIII. Dział VIII. Zdrowie seksualne

Cały dział powinien zostać usunięty, a wybrane zagadnienia przeniesione omawiane na lekcjach biologii.

Pkt 1) Zawiera redukcjonistyczne i mechaniczne pojmowanie ludzkiej płciowości, punkt widzenia sprzeczny praktycznie z każdym nurtem we współczesnej etyce.

Pkt 2) Omawianie przez uczniów szkoły podstawowej zachowań nienormatywnych może stanowić ukrytą formę ich promocji, tragicz-

ne dla młodzieży skutki takiej promocji trudno przeszacować. Punkt należy bezwzględnie wykreślić.

XIV. Jak w pkt VIII.

XV. Warunki i sposób realizacji

Zapis: *Przedmiot edukacja zdrowotna pozwala uczniom na zdobywanie wiedzy i rozwijanie umiejętności, które mają realne zastosowanie w ich codziennym życiu, wpływając na ich świadome decyzje dotyczące zdrowia*; stoi w wyraźnej sprzeczności z treściami, które opisują zachowania nienormatywne i szkodliwe społecznie, opisane powyżej.

XVI. W załączniku nr 4a do rozporządzenia: a) w części zatytułowanej „W branżowej szkole I stopnia z zakresu kształcenia ogólnego są realizowane następujące przedmioty”:

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) edukacja obywatelska”;

- uchyla się pkt 13 i dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) edukacja zdrowotna”;

b) po części zatytułowanej „Historia” dodaje się część zatytułowaną „Edukacja obywatelska” w brzmieniu: „Edukacja obywatelska.

W Dziale IV w pkt 8) w wymaganiach szczegółowych dotyczących wiedzy i umiejętności ucznia znajduje się zapis, że uczeń: *rozróżnia pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę), pracę wykonywaną na podstawie innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług (umowy cywilnoprawne), wolontariat, staż i praktyki, a także identyfikuje prawa i obowiązki osoby związanej takimi umowami oraz sposoby ochrony tych praw*. Proponujemy dopisać w tym punkcie: jakie konkretnie prawa ma pracownik, w tym pracownik młodociany oraz że może przystępować do organizacji związkowych, a także dochodzić swoich praw za pośrednictwem związków zawodowych i na drodze sądowej.

W wymaganiach fakultatywnych pkt 4) powinna pojawić się informacja o zagrożeniach dotyczących wyłudzeń internetowych poprzez media społecznościowe, kod blik itd.

EDUKACJA ZDROWOTNA

XVII. Cele kształcenia – wymagania ogólne

W p. 1: *Zna i rozumie zjawiska związane ze zdrowiem we wszystkich jego wymiarach (tj. fizycznym, psychicznym, społecznym, seksualnym oraz środowiskowym*. Kwestionujemy metodologiczną zasadność wyodrębnienia osobnych kategorii zdrowia społecznego, seksualnego i środowiskowego. Podobnie w p. 5.

Dział I. Wartości i postawy

Pytanie wiodące: Jak kształtować postawę wolną od uprzedzeń w relacjach międzyludzkich oraz promować kulturę wolontariatu? Wymagania szczegółowe dotyczące wiedzy i umiejętności. W p. 3) czytamy: *Uczeń wie, na czym polega postawa altruizmu w odniesieniu do zdrowia innych osób w szczególności rozumie znaczenie i wartość transplantologii komórek, tkanek i narządów zarówno za życia jak i po śmierci oraz znaczenie i wartość dawstwa szpiku oraz krwiodawstw*. Należy dodać: *Zna i rozumie religijne i społeczne wątpliwości dotyczące transplantologii narządów, w szczególności w odniesieniu do niepewnych podstaw naukowych niektórych ich aspektów, np. kwestionowanie definicji tzw. śmierci mózgowej*.

Dział IV. Odżywianie

Pytanie wiodące: Jak stosować racjonalną dietę przez całe życie i świadomie dokonywać zdrowych wyborów żywieniowych? Wymagania szczegółowe dotyczące wiedzy i umiejętności. W p. 1) należy dodać: *Rozumie negatywny wpływ na stan zdrowia niektórych radykalnych diet*.

Kwestionujemy potrzebę i metodologiczną potrzebę wyodrębnienia osobnego Działu VII. Zdrowie seksualne.

A w szczególności:

Nie wiemy, czemu miałyby służyć: całonocna edukacja seksualna (wymagania szczegółowe p.1).

W p. 3 należy dodać: *Zna i rozumie negatywne dla zdrowia skutki stosowania niektórych rodzajów antykoncepcji*.

Wymagania fakultatywne, p. 1, nie rozumiemy, co ma oznaczać termin: formy aktywności seksualnej? Pojęcie jest zbyt ogólne i może stanowić podstawę promocji zachowań niebezpiecznych i społecznie szkodliwych.

W p. 3: *omawia kwestie prawne i społeczne związane z przynależnością do grupy osób LGBTQ+*; W naszym przekonaniu nie istnieją kwestie prawne w tym zakresie, a społeczna promocja postaw nienormatywnych jest szkodliwa. W interesie każdego państwa jest wspieranie prokreacji i formalnych związków rodzinnych, gdyż są one podstawą rozwoju gospodarczego. Z tego powodu domagamy się wykreślenie tego punktu.

P. 4, nie wiemy, o jakich stereotypach mieliby dowiadywać się uczniowie, zatem zapis ten należy doprecyzować lub wykreślić.

Dział VIII. Zdrowie środowiskowe powinien znaleźć się w podstawie programowej edukacji obywatelskiej i częściowo się tam znajduje, proponujemy zatem wykreślenie go całkowicie.

Uważamy, że niektóre treści przedmiotu edukacja obywatelska powinny być także nauczane w szkole podstawowej. Edukacja zdrowotna w zaproponowanej formie nie powinna nigdy stać się przedmiotem szkolnym, tym bardziej obowiązkowym, z kilku powodów. Po pierwsze, narusza konstytucyjne prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z wyznawanym przez nich światopoglądem. Po drugie znalazły się w nim treści należące do zakresu już nauczanych przedmiotów i w ich ramach mogą być bez problemu realizowane. Po trzecie, nie ma w polskim systemie szkolnym specjalistów, którzy mogliby nauczać edukacji zdrowotnej bez obawy znacznego obniżenia poziomu kształcenia. Protestujemy także przeciw skróconemu terminowi konsultacji społecznych w tak ważnej kwestii.

Z poważaniem

Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski

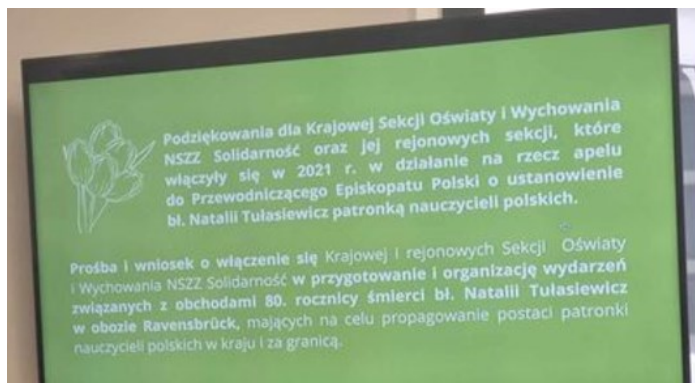
Komunikat z obrad Rady KSOiW z 19 listopada 2024 r.

W dniu 19 listopada 2024 roku w Warszawie obradowała Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania. Podczas zebrania omówiono bieżącą sytuację w oświacie w tym stan negocjacji w grupach roboczych zespołu powołanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Stwierdzono, że prace grup roboczych praktycznie stanęły w miejscu, „Solidarność” przedstawiła swoje postulaty, które spotkały się ze zrozumieniem przedstawicieli ministerstwa, ale sprawa, jak dotąd, nie miała swojego ciągu dalszego. Brak jest konkretnych decyzji Ministerstwa Edukacji Narodowej i nie ma śladu działań podejmowanych, by poprawić sytuację nauczycieli. Trzeba jeszcze dodać, że niektóre grupy robocze spotkały się tylko raz, trudno w takim stanie rzeczy oczekiwać konkretnych rezultatów. W sprawach finansowych ministerstwo wykazało bierność i niechęć do przejawiania jakichkolwiek inicjatyw, które prowadziłyby do poprawy stanu finansowania edukacji.

Przedstawiciele Prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania zdali też relacje z posiedzeń komisji sejmowych, ze spotkań w Radzie Dialogu Społecznego oraz udziału w konsultacjach profilu absolwenta. Stwierdziliśmy, że rząd nie ma żadnej koncepcji rozwoju gospodarczego Polski, wobec czego budowanie jakiegokolwiek profilu absolwenta i długofalowe planowanie zadań oświatowych nie ma większego sensu.

Szczególnym gościem podczas obrad była pani Natalia Tułasiewicz – Wala (stryjeczna wnuczka bł. Natalii Tułasiewicz), która zwróciła się z prośbą do Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania, aby czynnie włączyć się w obchody osiemdziesiątej rocznicy śmierci błogosławionej Natalii Tułasiewicz - patronki polskich nauczycieli. W związku z tą prośbą został wysłany list do dyrektora muzeum obozu w Ravensbrück z prośbą o zgodę na wmu-

rowanie tablicy upamiętniającej pobyt i śmierć błogosławionej Natalii w obozie. Włączymy się również w organizację konferencji naukowej, podczas której zaprezentowany byłby dorobek

duchowy błogosławionej. W rocznicę wyzwolenia obozu w Ravensbrück planowana jest pielgrzymka polskich nauczycieli. Pani Natalia Tułasiewicz - Wala zadeklarowała gotowość przyjazdu do struktur regionalnych i propagowania patronki nauczycieli. Zwróciła się także z podziękowaniem dla Koleżanki Bogusławy Budy, która doprowadziła do ogłoszenia przez Ojca Świętego Natalii Tułasiewicz patronką nauczycieli i od lat zajmuje się propagowaniem jej duchowego dzieła. Przyłączamy się oczywiście do tych podziękowań.

W ostatnim czasie wiele kontrowersji wzbudziło planowanie wprowadzenia nowych przedmiotów do szkół podstawowych i ponadpodstawowych, czyli edukacji obywatelskiej i edukacji zdrowotnej. Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania przyjęła stanowiska wyrażające sprzeciw wobec zmian, do stanowisk zostanie dołączona szczegółowa opinia wyjaśniająca naszą niezgodę na tak za planowaną rewolucję w polskiej oświacie.

Przyjęto również stanowisko dotyczące zamiaru Ministerstwa Zdrowia zlikwidowania oddziałów rehabilitacyjnych dla dzieci młodzieży i tym samym likwidacja oddziałów szkolnych funkcjonujących w systemie zdrowia. Będzie to skutkowało uniemożliwieniem lub ograniczeniem dostępu do edukacji przez chorych uczniów i wydłużeniem ich powrotu do zdrowia. Rada postanowiła również, że członkowie „Solidarności” wezmą udział w proteście organizacji społecznych na Placu Zamkowym 1

grudnia o godzinie 12:00. Chcemy wyrazić swój sprzeciw wobec arbitralnych, pochopnych i nieprzemyślanych do końca zmian w systemie oświaty w sytuacji, gdy zmiany długo oczekiwane i konieczne, by system oświatowy w Polsce mógł funkcjonować bez zakłóceń, wciąż są odkładane, a rozmowy na ich temat mają bardzo często charakter pozorowanego dialogu społecznego.

Przewodniczący Rady KSOiW
Waldemar Jakubowski

STANOWISKA

Stanowiska KSOiW przyjęte 19 listopada 2024 r.

Stanowisko nr 1

Rady KSOiW NSZZ „Solidarność” z dnia 19 listopada 2024 r. ws. prac grup roboczych działających w ramach zespołu ds. statusu zawodowego nauczycieli

Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” wyraża głębokie niezadowolenie w sprawie braku konstruktywnych działań trzech grup roboczych funkcjonujących w ramach zespołu ds. statusu zawodowego nauczycieli.

Grupa robocza ds. emerytur i nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych spotkała się tylko dwa razy i poza wysłuchaniem propozycji KSOiW w sprawie konieczności zmiany przepisów dotyczących emerytur nauczycielskich i urlopu dla poratowania zdrowia MEN nie przedstawiło żadnych rozwiązań w powyższym zakresie, choć dyskusję na spotkaniach należy uznać za merytoryczną.

Grupa robocza ds. odpowiedzialności zawodowej nauczycieli (komisja dyscyplinarna dla nauczycieli) spotkała się tylko raz, co nie przyczyniło się w żaden sposób do poprawy jakości lub zmiany przepisów w powyższym zakresie. MEN podczas spotkania wysłuchało stronę związkową i przyjęło do wiadomości zastrzeżenia w zakresie działalności ww. komisji, jednakże samo nic nie zaproponowało, a nawet nie odniosło się do postulatów

„Solidarności”.

Grupa robocza ds. wynagradzania nauczycieli wyczerpała swoją formułę spotkań (odbyły się dwa spotkania), ponieważ MEN nie tylko nie przedstawiło żadnych rozwiązań dotyczących wzrostu wynagradzania nauczycieli i podwyższenia wysokości dodatków do wynagrodzenia nauczycieli (m.in. wychowawstwo, warunki pracy, wysługa lat, jubileuszówka, odprawa emerytalna), ale wręcz ucieka od odpowiedzialności za podjęcie jakiegokolwiek inicjatywy ustawodawczej.

Wobec powyższego, Rada KSOiW NSZZ „Solidarność” domaga się przedstawienia

przez MEN propozycji konkretnych rozwiązań, które będą realizacją postulatów KSOiW NSZZ „Solidarność” w zakresie omawianym przez ww. grupy robocze.

Przypominamy, że MEN otrzymało od KSOiW gotowe rozwiązania, które wystarczy przedstawić na posiedzeniu Rady Ministrów i przedłożyć je jako projekt rządowy zmian w ustawie lub wprowadzić na poziomie rozporządzeń MEN.

*Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski*

Stanowisko nr 2

Rady KSOiW NSZZ „Solidarność” z dnia 19 listopada 2024 r. ws. projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej dot. edukacji obywatelskiej

Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” krytycznie ocenia niektóre treści przedstawione w projekcie podstawy programowej przedmiotu edukacja obywatelska.

Naszym zdaniem konieczne jest uwzględnienie zapisów dotyczących:

- zjawiska antypolonizmu i pedagogiki wstydu,
- rzeczywistych spisków, które miały istotny wpływ na dzieje Polski, Europy i świata,
- roli, kompetencji oraz znaczenia związków zawodowych.

Jednocześnie, w tak poważnej sprawie jak

ustalanie podstaw programowych nowych przedmiotów, skrócony termin konsultacji publicznych uważamy za działanie nierozważne i niesłużące dialogowi społecznemu. Odnosimy wrażenie, że projekt został przygotowany na potrzeby bieżącej polityki.

*Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski*

Stanowisko nr 3

Rady KSOiW NSZZ „Solidarność” z dnia 19 listopada 2024 r. ws. projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia dot. edukacji zdrowotnej

Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” negatywnie ocenia przedstawiony projekt podstawy programowej przedmiotu edukacja zdrowotna.

Nasze zastrzeżenia budzą:

- Zapisy bezpośrednio nawiązujące, a nawet cytujące treści WHO w odniesieniu do definicji zdrowia seksualnego i publicznego.
- Poruszanie kwestii prawnych i społecznych związanych z przynależnością do grupy osób LGBTQ+.
- Wyodrębnienie osobnego działu dotyczącego zdrowia seksualnego.
- Zapisy zawierające ułomne kalki z języka angielskiego, co w polskiej podstawie programowej podważa wiarygodność ich autorów.
- Pozbawienie rodziców konstytucyjnego prawa do decydowania o uczestnictwie dziecka w tego typu zajęciach.

Podkreślamy, że obecnie brakuje kadry nauczycielskiej, która mogłaby nauczać tego przedmiotu.

Jednocześnie nie rozumiemy, dlaczego MEN, podkreślając nadmierne obciążenie uczniów, wprowadza do siatki godzin kolejny obowiązkowy przedmiot.

*Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski*

Stanowisko nr 4**Rady KSOiW NSZZ „Solidarność” z dnia 19 listopada 2024 r. ws. projektu rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia z dnia 22 września br. dotyczącego świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (MZ 1575)**

Rada Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” wyraża negatywną opinię w sprawie projektu rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia z dnia 22 września br., dotyczącego świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej.

Proponowane zmiany w rozporządzeniu znacząco ograniczają liczbę jednostek chorobowych kwalifikujących się do leczenia szpitalnego w ramach rehabilitacji. Z dotychczasowej listy usunięto aż 170 jednostek chorobowych, w tym zaawansowane wady postawy, które dotyczą około 80% populacji dzieci. Takie zmiany skutkują nie tylko pozbawieniem dzieci intensywnej rehabilitacji, ale także osłabiają funkcjonowanie szpitali specjalizujących się w leczeniu tych schorzeń. W efekcie, w trudzie budowane zespoły rehabilitacyjne tracą pacjentów, co doprowadzi do powstania luki w opiece rehabilitacyjnej nad dziećmi i młodzieżą.

Planowane rozwiązania Ministerstwa Zdrowia grożą szybkim i nieodwracalnym zniszczeniem sieci szpitali rehabilitacyjnych dla dzieci. Taka polityka nie rozwiąże problemu kolejek oczekujących na leczenie szpitalne, lecz jedynie je wyeliminuje, przenosząc pacjentów do niewydolnego systemu opieki ambulatoryjnej.

Drastyczne ograniczenie rozpoznań w klasyfikacji ICD-10, umożliwiających przyjęcie dzieci do leczenia szpitalnego, doprowadzi do zagrożenia dalszego funkcjonowania wielu placówek zajmujących się rehabilitacją dzieci. W perspektywie krótkoterminowej może to spowodować zamknięcie wielu takich szpitali. Z kolei w dłuższej perspektywie pogorszy się stan zdrowia dzieci i młodzieży, co znacząco utrudni im normalne funkcjonowanie w doro-

śłym życiu. Konsekwencją takich zmian będzie również spadek dostępności oraz jakości usług medycznych.

Ponadto, proponowane rozporządzenie nie uwzględnia dotychczasowych regulacji, które wyłączały dzieci i młodzież do 18. roku życia z obowiązku spełnienia kryteriów przyjęcia dotyczących dorosłych w ramach „rehabilitacji ogólnoustrojowej po leczeniu zachowawczym”. Dotychczasowy system umożliwiał dzieciom szybsze i łatwiejsze trafienie na oddziały szpitalne. Specyfika rehabilitacji dziecięcej wymaga systematycznych i intensywnych działań, aby zapobiegać utrwaleniu dysfunkcji. Takie podejście procentuje w przyszłości, pozwalając dzieciom wchodzić w dorosłość bez schorzeń determinujących ich życie i możliwość psychofizycznego rozwoju.

Ministerstwo Zdrowia proponuje jednak przesunięcie tej grupy pacjentów do opieki ambulatoryjnej, która już obecnie jest niewydolna. Problem pogłębi się, gdy do systemu trafi dodatkowo liczna grupa młodzieży. Już teraz dzieci i młodzież muszą czekać w kolejkach do poradni rehabilitacyjnych razem z dorosłymi, co w praktyce oznacza ograniczenie rehabilitacji do 10 sesji ćwiczeń po 45 minut rocznie. Taka skromna pomoc nie tylko nie umożliwi dzieciom wypracowania właściwych wzorców ruchowych, ale również powoduje, że dzieci są postrzegane jako pacjenci bardziej wymagający, a tym samym mniej „pożądani” przez placówki rehabilitacyjne.

Podsumowując, planowane zmiany w rozporządzeniu Ministerstwa Zdrowia nie tylko zagrażają systemowi rehabilitacji dziecięcej w Polsce, ale także obniżają standard opieki zdrowotnej i odbierają szansę wielu dzieciom na pełne, zdrowe życie. Rada KSOiW NSZZ „Solidarność” stanowczo apeluje o ponowne przeanalizowanie proponowanych zmian i wprowadzenie rozwiązań, które będą realnie wspierać zdrowie i rozwój dzieci oraz młodzieży.

*Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski*

Opinia w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025.

Warszawa, 27 listopada 2024 r.

Szanowna Pani

Barbara Nowacka

Minister Edukacji Narodowej

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” opiniuje negatywnie załącznik do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025.

Uwagi KSOiW NSZZ „Solidarność” dotyczą głównie:

1. Wstępny algorytm podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych w roku 2025 szacuje się, że finansowy standard A wyniesie około 9 477 zł. W stosunku do roku 2024, w którym finansowy standard A wynosił 8 991 zł, wzrośnie on o około 5,4%, tj. o około 486 zł. Kwota standardu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych może ulec zmianie w przypadku korekty danych o liczbie uczniów, słuchaczy, wychowanków lub dzieci, oraz liczbie etatów nauczycieli w roku szkolnym 2023/2024 wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 15 maja 2024 r.).

Uwagi KSOiW:

Należy ustalić standard finansowy A na poziomie 10 340 zł, czyli podnieść go o ok. 15%. Uwzględni on zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli o ok. 15% oraz pozwoli samorządom w sposób właściwy finansować potrzeby oświatowe na co najmniej dotychczasowym poziomie. Dodatkowo wskazujemy, że wyliczanie potrzeb edukacyjnych dla jednostek samorządu terytorialnego na dzień 15 maja 2024 jest absurdalne, ponieważ ten stan nie odpowiada liczbie uczniów jaka uczęszcza do szkół danej JST na dzień

30 września danego roku (zjawisko demograficzne, migracja ludności, nabór do szkół średnich).

2. Zmiany w zakresie wskaźników zwiększających i zmniejszających w zakresie liczby uczniów szkół.

W projekcie zaproponowano następujące wskaźniki:

- 1) liczbę uczniów szkół podstawowych oraz liczbę uczniów ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, dla dzieci i młodzieży zwiększa się o 7,65%;
- 2) liczbę uczniów liceum ogólnokształcącego oraz liczbę uczniów liceum sztuk plastycznych, dla dzieci i młodzieży, z wyłączeniem liceów ogólnokształcących oraz liceów sztuk plastycznych prowadzących jeden oddział klasy I lub nieprowadzących oddziałów klasy I, zmniejsza się o 6,84%;
- 3) liczbę uczniów technikum, z wyłączeniem techników prowadzących jeden oddział klasy I lub nieprowadzących oddziałów klasy I, zmniejsza się o 8,79%;
- 4) liczbę uczniów branżowej szkoły I stopnia, z wyłączeniem branżowych szkół I stopnia prowadzących jeden oddział klasy I lub nieprowadzących oddziałów klasy I, zmniejsza się o 15,90%;
- 5) liczbę uczniów lub słuchaczy branżowej szkoły II stopnia zwiększa się o 25,19%.

Według MEN konieczność wprowadzenia ww. wskaźników wynika z uwzględniania do podziału danych według stanu na dzień 15 maja 2024 r. oraz potrzeby ich aktualizacji do wartości prognozowanych na rok 2025.

Uwagi KSOiW:

Wyliczenie jest sztuczne i nie uwzględnia rzeczywistych potrzeb edukacyjnych samorządów m.in. ze względu na datę jego wyliczenia i archiwalne dane, które nie uwzględniają powstałych od września 2024 r. szkół i klas, w tym klas o specyficznej profesji w zawodach.

3. Wprowadzenie zróżnicowania finansowania uczniów niepublicznych szkół policealnych kształcących w trybie stacjo-

narnym i zaocznym

Ministerstwo proponuje zmniejszenie wskaźnika Sg z 0,005 do 0,003, tj. o ok. 40%.

Uwagi KSOiW:

Wskaźnik powinien zostać zmniejszony do poziomu 0,0015, ponieważ w zdecydowanej większości szkół prowadzących ww. kształcenie jest kształceniem fikcyjnym, jak wskazał raport NIK i naraża budżet państwa na nieuzasadnione wydatki.

4. W związku z systematycznym wzrostem liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność oraz liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym oraz planowanym naliczaniem środków w ramach potrzeb oświatowych na rok 2025 na podstawie danych z systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 15 maja 2024 r. jest konieczne wprowadzenie wskaźników zwiększających liczbę uczniów w wagach naliczanych z tytułu niepełnosprawności. W przypadku braku wprowadzenia wskaźników dla części samorządów zostałyby naliczone zaniżone kwoty potrzeb oświatowych, gdyż np. liczba uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi według stanu na dzień 15 maja 2024 r. prawdopodobnie będzie niższa niż liczba tych uczniów w roku 2025.

Uwagi KSOiW:

Według KSOiW liczbę dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego należy wykazać w oparciu o liczbę orzeczeń wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne a nie przez SIO, ponieważ dane w systemie są niewiarygodne, co potwierdza MEN.

5. MEN proponuje wprowadzenie wskaźników z podziałem na dzieci w wychowaniu przedszkolnym i uczniów szkół, według

których propozycja wskaźników zwiększających ma wynosić:

a) w zakresie dzieci w wychowaniu przedszkolnym:

- z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 7%,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 16%,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – 7%,

b) w zakresie uczniów szkół:

- z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 11%,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – 25%,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją – 8%,
- zagrożonych niedostosowaniem społecznym – 5%.

Uwagi KSOiW:

W naszym przekonaniu wartości przedstawione przez MEN nie oddają stanu faktycznego, który obowiązuje po 30 września 2024 r. a tym bardziej nie będzie odzwierciedlał w wydatków które na potrzeby edukacyjne będą ponosić samorządy.

6. Zmiana finansowania uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera i z niepełnosprawnościami sprzężonymi:

a) w oddziałach integracyjnych finansowanie pozostaje bez zmian,

b) w oddziałach specjalnych proponuje się zwiększenie wagi z 9,5 do 10 (zwiększenie objętości ok. 59 tys. uczniów),

c) w przypadku uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, i z niepełnosprawnościami sprzężonymi w pozostałych typach oddziałów (oddziały inne niż integracyjne i specjalne) proponuje się odejście od finansowania uczniów posiadających orzeczenie i uzależnienie ich finansowania od sumy liczby godzin wsparcia.

Według MEN Samorządy – w przypadku uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, i z niepełnosprawnościami sprzę-

zonymi, którym obniżono wagę – nie tracą na tym rozwiązaniu, gdyż w przypadku każdej wagi poziom środków naliczonych w tej wadze przekracza koszt wsparcia przypisany do tej wagi.

Uwagi KSOiW:

W przypadku uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, i z niepełnosprawnościami sprzężonymi, którym obniżono wagę, samorządy tracą na przyjętym rozwiązaniu, a dodatkowo, liczba uczniów jest niedoszacowana i opiera się w oparciu o dane archiwalne o których mówimy w pkt 3-5.

7. Zwiększenie finansowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz rozszerzenie zakresu na dzieci w wychowaniu przedszkolnym

MEN proponuje wprowadzenie wagi o wartości 0,034 na pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Ponadto zaprojektowano zwiększenie wagi na pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów szkoły podstawowej i ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia dla dzieci i młodzieży do wartości 0,053, tj. wzrost o 112% (dotychczasowa waga P57 o wartości 0,025).

Uwagi KSOiW:

Z uwagi na gwałtowny wzrost wydawanych opinii w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej wskaźnik należy zwiększyć do wartości 0,060.

8. MEN w 2025 r. proponuje ujednolicony w stosunku do uczniów lub słuchaczy należących do wszystkich mniejszości narodowych wymiar godzin nauczania języka mniejszości narodowej realizowanego w formie dodatkowej nauki tego języka będzie obowiązywał przez cały rok budżetowy, dlatego zachodzi konieczność zrównania wartości wag dla uczniów lub słuchaczy należących do mniejszości niemieckiej z wartością wag dla pozostałych mniejszości. Wagi zostaną przywrócone do poziomu

przed zmian wprowadzonych w 2022 r.

Uwagi KSOiW:

W przekonaniu KSOiW wartość wag powinna pozostać na dotychczasowym poziomie.

9. Wagi dla uczniów w wieku do lat 5 objętych wychowaniem przedszkolnym obliczono na podstawie obecnych wag naliczanych na uczniów 6-letnich i starszych w wychowaniu przedszkolnym. Wagi na dzieci 5-letnie są o ok. 10% mniejsze w związku z wyższym wymiarem pensum nauczycieli dzieci 5-letnich i młodszych w wychowaniu przedszkolnym (25 godzin) niż dzieci 6-letnich i starszych w wychowaniu przedszkolnym (22 godziny). Wyższe pensum pracy nauczyciela powoduje niższy koszt przy stałej liczbie godzin opieki.

Uwagi KSOiW:

Wagi dla dzieci 5-letnich nie powinny zostać obniżone o 10%, z uwagi na fakt, że zaproponowany przez MEN jest sztuczny i nie oddaje stanu faktycznego.

10. MEN uwzględnia finansowanie dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (wagi na uczniów do lat 5 objętych wychowaniem przedszkolnym). MEN informuje, że wagi dla uczniów w wieku do lat 5 objętych wychowaniem przedszkolnym obliczono na podstawie obecnych wag naliczanych na uczniów 6-letnich i starszych w wychowaniu przedszkolnym. Wagi na dzieci 5-letnie są o ok. 10% mniejsze w związku z wyższym wymiarem pensum nauczycieli dzieci 5-letnich i młodszych w wychowaniu przedszkolnym (25 godzin) niż dzieci 6-letnich i starszych w wychowaniu przedszkolnym (22 godziny). Wyższe pensum pracy nauczyciela powoduje niższy koszt przy stałej liczbie godzin opieki.

Uwagi KSOiW:

Uwaga jak w pkt 9.

11. Aktualizacja wskaźnika zamożności
Aktualizacja polega na szacowaniu wskaź-

nika w oparciu o planowane podstawowe dochody podatkowe odrębnie wyliczane dla każdej jednostki samorządu terytorialnego oraz przeliczeniową liczbę mieszkańców. Dotychczas wskaźniki zamożności były obliczane w oparciu o rzeczywistą liczbę mieszkańców dla danej jednostki samorządu terytorialnego oraz w oparciu o częściowo historyczne a częściowo planowane dochody podatkowe oraz planowane poszczególne części subwencji ogólnej z pomniejszeniem o wpłaty do budżetu państwa.

Uwagi KSOiW:

W naszym przekonaniu jest to myślenie życzeniowe.

12. Zmiany w zakresie terminu lub okresu uwzględniania danych – dane średniookresowe. W związku z koniecznością wcześniejszego przekazania danych w zakresie podziału potrzeb oświatowych (docelowo będzie to termin do dnia 31 lipca zgodnie z ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego) w projekcie rozporządzenia zaproponowano termin uwzględniania danych do podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych na dzień 15 maja 2024 r.

Dane w zakresie szkół w podmiotach leczniczych oraz uczniów nauczanych indywidualnie będą uwzględniane – jak dotychczas – w układzie średniorocznym za rok szkolny 2023/2024, z tym że momentem zakończenia okresu uwzględniania danych będzie termin 21 czerwca 2024 r.

Dane w zakresie domów wczasów dziecięcych będą uwzględniane w układzie średniorocznym za okres od dnia 1 września 2023 r. do dnia 31 sierpnia 2024 r.

Uwagi KSOiW:

Terminy proponowane przez MEN powinny uwzględniać rzeczywistą liczbę uczniów w konkretnej JST, a co za tym idzie, możliwość zwiększenia środków dla danego samorządu po weryfikacji uczniów na dzień 30 września

roku poprzedzającego rok budżetowy.

13. Zmniejszenie wartości wagi P108 dotyczącej świadczenia na start (dotychczasowa waga P93).

Koszt świadczenia na start to kwota ok. 1200 zł (kwota świadczenia 1000 zł oraz około 200 zł pochodnych obciążających pracodawcę). Szacuje się, że w roku 2025 standard podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych wzrośnie, dlatego utrzymanie dotychczasowej wagi w niezmienionej wartości spowodowałoby naliczenie zwiększonych kwot na świadczenie na start w ramach podziału kwoty potrzeb oświatowych. Mając na uwadze, że ustawowo określona wartość świadczenia na start nie ulega zmianie, w celu dostosowania poziomu finansowania do realizowanego zadania niezbędne jest zmniejszenie wartości wagi P93 z 0,170 do 0,140. W podziale części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2024 również dokonano zmniejszenia wartości tej wagi P90 z takich samych powodów jak opisano powyżej.

Uwagi KSOiW:

Wagę należy pozostawić na dotychczasowym poziomie i zwiększyć świadczenie na start, dostosowując jego wysokość do siły nabywczej pieniądza porównując ją do siły nabywczej z roku wprowadzenia świadczenia (zmiana zapisu ustawowego).

wyrazami szacunku

W imieniu Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność”

Krzysztof Wojciechowski

Zmiany w minimalnym wynagrodzeniu

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej

Dyrektywa UE 2022/2041, przyjęta w październiku 2022 roku, ustanawia wytyczne w zakresie przepisów dot. ustalania wysokości minimalnych wynagrodzeń, mające zagwarantować pracownikom w Unii Europejskiej sprawiedliwe warunki płacowe, nie narzucając jednak jednolitych stawek.

Kluczowymi zmianami wprowadzonym przez dyrektywę jest stworzenie krajowych ram, które mają zapewniać godziwy poziom wynagrodzeń minimalnych. Państwa członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia takich procedur ustalania minimalnego wynagrodzenia, które uwzględniają następujące kryteria: siłę nabywczą wynagrodzeń minimalnych, poziom płac i ich rozkład w gospodarce, wzrost wynagrodzeń oraz poziom produktywności. Dodatkowo państwa członkowskie mają prowadzić ocenę adekwatności wynagrodzeń, stosując miary takie jak 60% mediany lub 50% średniego krajowego wynagrodzenia.

Dyrektywa wymaga także regularnej aktualizacji wynagrodzeń oraz uwzględnienia w tym procesie opinii partnerów społecznych. W krajach, gdzie wynagrodzenia minimalne są regulowane ustawowo, niezbędne będą mechanizmy zapewniające monitorowanie i egzekwowanie przepisów. Ponadto każde państwo członkowskie powinno utworzyć organ doradczy wspierający ustalanie wynagrodzeń, a także zachęcać do prowadzenia rokowań zbiorowych.

Implementacja dyrektywy do polskiego porządku prawnego

Państwa członkowskie mają obowiązek dostosować prawo krajowe do ww. dyrektywy do 15 listopada 2024 r. W Polsce uchylona

zostanie dotychczas obowiązująca Ustawa o z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, przy jednoczesnym uchwaleniu zostanie nowej ustawy, która obecnie jest opiniowana przez Komitet ds. Europejskich.

Nowa przepisy zasadniczo przewidują podobne mechanizmy w zakresie ustalania minimalnego wynagrodzenia.

Obecnie, minimalne wynagrodzenie jest ustalane corocznie. W pierwszej kolejności procedura ustalania wynagrodzenia obejmuje propozycję ministra właściwego ds. pracy, zabezpieczenia społecznego i rodziny, która jest następnie omawiana i negocjowana w ramach Rady Dialogu Społecznego, z udziałem związków zawodowych, organizacji pracodawców i przedstawicieli rządu. Jeśli strony nie dojdą do porozumienia, minister właściwy ds. pracy, zabezpieczenia społecznego i rodziny, podejmuje ostateczną decyzję, a wynikająca z tego kwota minimalnej pensji jest publikowana w Dzienniku Ustaw.

Nowe regulacje wynikające z wdrożenia Dyrektywy

Nowa ustawa nie wprowadza rewolucji w zakresie procesu ustalania minimalnego wynagrodzenia, jednak wprowadza nowe mechanizmy, które należy oceniać pozytywnie z perspektywy pracowników – mogą one wpłynąć na sytuację pracowników i faktycznie przyczynić się do poprawy adekwatności ustalonego minimalnego wynagrodzenia.

Jedną z najbardziej znaczących zmian jest propozycja zrównania płacy minimalnej z płacą zasadniczą. Według aktualnie obowiązujących przepisów minimalne wynagrodzenie obejmuje nie tylko pensję podstawową, ale także dodatki, takie jak premie czy dodatki funkcyjne. Po wejściu w życie nowej ustawy, wynagrodzenie pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie będzie mogło być niższe niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu.

Z kolei, w przypadku żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej, SOP, ABW, AW, SKW, SWW, CBA czy strażaka Państwowej Straży Pożarnej, uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, nie będzie mogło być niższe niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ponadto, w nowej ustawie określono wartość referencyjną minimalnego wynagrodzenia. Na tym etapie projektu ustawy, wartość ta wynosi 55% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia. Co ważne, powyższy wskaźnik nie jest wartością, którą dorocznie musi osiągnąć poziom ustalonego minimalnego wynagrodzenia. Wskaźnik ten ma służyć jedynie jako wartość orientacyjna, pozwalająca na ocenę, czy ustalony w danym roku poziom minimalnego wynagrodzenia spełnia kryterium adekwatności wynagrodzenia, o którym mowa w Dyrektywie 2022/2041.

Nadto, poza corocznym aktualizowaniem minimalnego wynagrodzenia przy uwzględnieniu wskaźnika inflacji oraz wskazanej wartości referencyjnej, projekt ustawy wprowadzi obowiązek aktualizowania, co 4 lata, płacy minimalnej w oparciu o dodatkowe kryteria: siła nabywczą minimalnego wynagrodzenia za pracę, z uwzględnieniem kosztów utrzymania, ogólny poziom wynagrodzeń i ich rozkład, stopa wzrostu wynagrodzeń, długoterminowe krajowe poziomy produktywności i ich zmiany, relacja wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę do wysokości przeciętnego, wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa GUS.

Projekt ustawy podkreśla także rolę organizacji społecznych w procesie ustalania minimalnego wynagrodzenia. Nowa ustawa przewiduje m.in. utworzenie stałego ciała doradczego, które ma działać przy Radzie Ministrów. Zespół do Spraw Minimalnego Wynagrodzenia, ma mieć charakter opiniodawczy – doradczy w kwestiach związanych z minimalnym wynagrodzeniem za pracę, w szczególności z jego ustalaniem i aktualizacją. Powyższy zespół będzie składał się z przed-

stawicieli ministra właściwego ds. pracy, organizacji związkowych oraz organizacji pracodawców. Do jego kompetencji będzie należało m.in. określanie mechanizmu ustalania minimalnego wynagrodzenia za pracę i jego zmiany, w tym wyboru i stosowania kryteriów ustalania wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, aktualizowanie minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustanawianie zróżnicowanych stawek minimalnego wynagrodzenia za pracę i odliczeń od niego, gromadzenie danych i prowadzenia badań oraz analiz z zakresu minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Projektowane przepisy przewidują również zaostrzenie kar dla pracodawców, którzy nie przestrzegają przepisów o minimalnej płacy. Grzywny za brak terminowej wypłaty minimalnego wynagrodzenia mają zostać podwyższone do maksymalnie 45 000 zł. W przypadku uporczywych naruszeń, zwłaszcza jeśli zaległości sięgają trzech miesięcy lub więcej, pracodawcy mogą także zostać objęci sankcjami karnymi, włącznie z ograniczeniem wolności.

Nowe przepisy wprowadzają również automatyczne naliczanie odsetek za opóźnienia w wypłacie, eliminując potrzebę składania przez pracowników wniosków o należne odsetki, co ma poprawić ochronę praw pracowników. Celem tych zmian jest zwiększenie odpowiedzialności pracodawców i skuteczniejsze egzekwowanie przepisów, aby przeciwdziałać nadużyciom w zakresie wynagrodzeń minimalnych.

Podsumowując, projektowane przepisy wydają się korzystne z punktu widzenia pracowników, ponieważ ich celem jest zwiększenie przejrzystości przy ustalaniu płacy minimalnej i dostosowanie jej do dynamicznie zmieniających się realiów gospodarczych. Przewiduje się, że nowe regulacje będą po raz pierwszy zastosowane przy ustalaniu minimalnego wynagrodzenia na rok 2026. Choć zmiany nie wprowadzają rewolucyjnych zmian w samej procedurze ustalania płacy minimalnej, mogą znacząco wpłynąć na sytuację pracowników i przyczynić się do poprawy ich standardu życia.

Tomasz Gryczan - radca prawny

***Drodzy Nauczyciele, Nauczyciele
Akademiccy, Pracownicy Edukacji,
Członkowie i Sympatycy
NSZZ "Solidarność"!***

Niech ten szczególny czas Bożego Narodzenia przyniesie Państwu wiele radości, pokój oraz chwile spędzone w ciepłej, rodzinnej atmosferze. Życzymy, aby blask wigilijnych świec rozjaśniał codzienne troski, a dźwięk kolęd przypominał o sile wspólnoty i nadziei, którą przynosi Nowonarodzony Chrystus.

W nadchodzącym Nowym Roku 2025 życzymy zdrowia, pomyślności oraz nieustającej inspiracji w codziennej pracy i życiu osobistym. Niech spełniają się Państwa marzenia oraz zawodowe ambicje, a każdy dzień przynosi tylko takie wyzwania, które przyniosą satysfakcję i radość.

Dziękujemy za Państwa zaangażowanie, pasję i poświęcenie na rzecz edukacji i wspólnego dobra. Niech wartości, które jednoczą nas w "Solidarności", zawsze stanowią podstawę do działania i wsparcia w trudnych chwilach.

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!

Waldemar Jakubowski

*Przewodniczący Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty
NSZZ „Solidarność”*

